

TAQA

TAQA Energy B.V.
Kruseman van Eltenweg 1, 1817 BC Alkmaar, The Netherlands
P.O. Box 233, 1800 AE Alkmaar, The Netherlands
T +31 88 8272 500
www.taqaglobal.com

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
RVO/ Bureau Energieprojecten
Ter attentie van de [REDACTED]
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Ref: TEN-DM#201068

Onderwerp: Addendum GSB 150 bar Nut en Noodzaak

Alkmaar, 05 december 2019

Geachte heer [REDACTED]

Op maandag 18 november 2019 heeft u ons gemeld dat uit de adviezen en gesprekken met de decentrale overheden en de Mijnraad inzake de vergunningsprocedure omtrent TAQA's verzoek tot wijziging van het instemmingsbesluit opslagplan Gasopslag Bergermeer naar voren is gekomen dat er behoefte bestaat aan meer duiding rondom de nut en noodzaak van de (uitbreiding van de) Gasopslag Bergermeer. U heeft ons daarom verzocht een addendum op te stellen waarin dit onderwerp wordt geadresseerd. TAQA is van mening dat nut en noodzaak in deze procedure geen toetsingsgrond vormt, maar geeft met dit addendum desalniettemin graag invulling aan uw verzoek.

De vraag rondom nut en noodzaak voor Gasopslag Bergermeer is niet nieuw. Reeds bij de initiële procedures rondom de realisatie van de Gasopslag Bergermeer is dit onderwerp uitgebreid aan de orde geweest. Als start verwijs ik daarom graag naar paragraaf 2.1 van het Rijksinpassingsplan Gasopslag Bergermeer (2011), bijgevoegd als bijlage.

Hoewel dit Inpassingsplan dateert uit 2011, zijn de fundamentele argumenten niet veranderd. Doordat sommige ontwikkelingen op de gasmarkt in een stroomversnelling zijn gekomen, heeft de betekenis van sommige argumenten zelfs aan sterkte gewonnen. In het onderstaande ga ik hierop in.

Ten eerste is de voorspelling dat Nederland zal veranderen van een gas-exporterend naar gas-importerend land inmiddels realiteit. De onderliggende drijfveer is een sterk afnemende productie ten opzichte van een gasvraag die slechts licht daalt¹. Deze trend zal zich de komende jaren doorzetten, waardoor nog meer geïmporteerd gas nodig is vanuit landen als Noorwegen, Rusland en door middel van LNG. Dit geïmporteerde gas vertoont veelal niet het seizoenspatroon dat nodig is om het verschil in gasvraag per seizoen op te vangen. De reden voor de beperkte flexibiliteit is dat de aanvoerende infrastructuur relatief continu/vlak levert. Dat leidt ertoe dat gasopslagen nodig zijn om vraag en aanbod lokaal op elkaar af te stemmen.

Ten tweede wordt in het Inpassingsplan de afnemende flexibiliteit van Groningen reeds genoemd als argument voor meer gasopslag. Met het recente voornemen van de minister om de Groningse

¹ Deze afname verschilt overigens per segment. In de gebouwde omgeving gaat Nederland langzaam van het aardgas af, terwijl elektriciteitscentrales juist meer gas gaan gebruiken door een toename in elektriciteitsvraag.

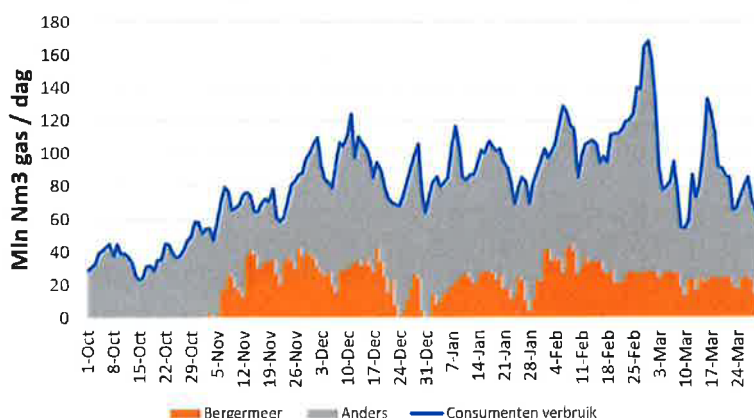
TAQA

gasproductie per 2022 mogelijk in zijn geheel te stoppen², is ook dit argument zwaarwegender geworden. Het verdwijnen van de Groningse gasproductie heeft naast de absolute impact op de vraag-aanbod balans ook een sterke impact op het flexibiliteitsaanbod. Het Groningenveld speelt daarin een zeer grote rol. Daarnaast zal ook Gasopslag Grijskerk per eind 2021 worden gesloten. Deze gasopslag heeft een werkvolume van 2 bcm. Het wegvallen van deze cruciale flexibiliteitsaanbieders maken bestaande gasopslagen belangrijker. Dit wordt ook benadrukt in de documentatie met betrekking tot het Groningen besluit (zie met name Bijlage 1 - Advies GTS Finaal advies inzake maatregelen reductie Groningenproductie).

Ten derde hebben de ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie binnen de huidige energietransitie ook een vlucht naar voren genomen. Er wordt reeds veel gebouwd aan windparken op zee en er worden meer zonnepanelen geïnstalleerd. Wanneer de wind echter niet waait of de zon niet schijnt, moet een reservebrandstof snel kunnen worden ingeschakeld om in de weggevallen elektriciteit alsnog te kunnen voorzien. Gasopslag is hiervoor uitermate geschikt; het kan veel energie (in de vorm van gas) opslaan, dit zeer snel beschikbaar maken voor gas gedreven elektriciteitscentrales en is minder vervuilend in vergelijking met andere fossiele brandstoffen.

In de onderstaande illustratie wordt het aandeel van de Gasopslag Bergermeer bij de invulling van de totale consumentenvraag van 15 bcm in de winter van 2017/2018 geïllustreerd. Met een aandeel van 25% (3.7 bcm) is de bijdrage van Gasopslag Bergermeer significant te noemen. De behoefte aan deze inzet zal gezien de recente ontwikkelingen alleen maar verder groeien.

Gas levering aan Consumenten winter 17/18

Ik hoop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd met betrekking tot de nut en noodzaak van gasopslagen in Nederland. Mocht u nog verdere vragen hebben, zijn wij altijd bereid verdere duiding en toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

TAQA Energy BV

Commercial Manager
TAQA Energy B.V.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/09/10/kamerbrief---gaswinningsniveau-groningen-in-2019-2020>

Bijlage: Paragraaf 2.1 Inpassingsplan Gasopslag Bergermeer (29 April 2011)

Bijlage Paragraaf
2.1 Inpassingsplan (

